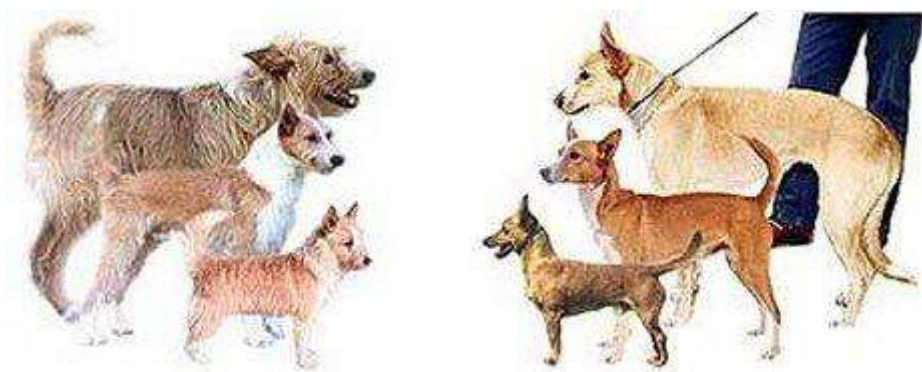

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS)

PODENGO PORTUGUÊS

Liten, mellom og stor

Glatthåret og strihåret

Versjon 1

Gyldig t.o.m. 01.04.2023

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innhold

Innledning	3
Generelt.....	4
Rasens historie; bakgrunn og utvikling.....	4
Overordnet mål for rasen.....	4
Rasens populasjon.....	5
Innavlsgrad	5
Matadoravl	5
Mål og strategi.....	5
Helse.....	6
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen.....	6
Mål og strategi.....	6
Bruksegenskaper	6
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester	6
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden	6
Mål og strategi.....	7
Atferd og mentalitet	7
Atferd	7
Mål og strategi.....	7
Eksteriør.....	7
Eksteriør	7
Mål og strategi.....	9
Oppsummering.....	9
Plan for videre arbeid i klubben	9

Innledning

Norsk Kennel Klubb (NKK) har det overordnede ansvaret for hundeavl og hunderaser i Norge, men forvaltning av rasene er delegert til raseklubbene. For faraohund er det Podencoklubben som har dette ansvaret.

NKK ønsker at alle raser skal ha sin egen skriftlige avlsstrategi og alle raseklubber fikk i oppgave å utarbeide en rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for sine respektive raser. Dette dokumentet skal definere og tydeliggjøre målene som klubben har for rasen og bevisstgjøre oppdrettere/hannhundeiere slik at det kan fungere som et verktøy for sunn hundeavl også i fremtiden.

NKKs "Avlsstrategi" og "Etiske grunnregler for avl og oppdrett" utgjør fundamentet av generell avl. Hensikten er ikke å innføre flere avlsrestriksjoner, men å lage en strategi for å nå NKKs målsetning om funksjonelt friske hunder med rasetypisk konstruksjon og mentalitet, som kan leve et langt og lykkelig liv til glede for seg selv og sine eiere. I Podencoklubben er arbeidet med å utarbeide RAS delegert til styremedlemmer som representerer de ulike rasene våre.

Etnahund	Astrid Joensen
Faraohund	Simon Tien Hansen
Podenco Ibicenco (begge varianter)	Maria Knudsen, Eli Marie Klepp
Podengo Portugues (alle varianter)	Eli Haagensen, Jorun Ludvigsen, Milla Stav Nilsen, Tor Harald Larsen

Dokumentet er skrevet for podengo portuguese, men inneholder i hovedsak informasjon om den lille varianten av glatthår og strihår. Det finnes noen svært få individer av den store varianten i Norge per i dag, mens vi i skrivende stund ikke har noen registrerte av mediovarianten. På grunn av den lille populasjonen av andre størrelsesvarianter enn den lille gir det lite grunnlag for data om helse, avl eller eksteriør i den norske populasjonen.

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

Podengo tilhører raser som kalles urhunder av spiss Hundtype. De har sitt utspring som de deler med den spanske podenco ibicenco og podenco canario, den maltesiske faraohunden og den italienske etnahunden (cirneco dell'Etna). Rasen har et felles utspring i de forhistoriske egyptiske spiss Hundene og det finnes mye som tyder på at de også stammer fra den afrikanske basenji.

Man tror at rasen kom til Portugal med fenicier fra Libanon. Det var på 1100 tallet første gang "disse kaninjegerne" i Portugal ble nevnt skriftlig. Navnet «podengo» anses å komme fra det latinske ordet "podos" som betyr fot

Man tror også ganske sikkert at det fantes små podengo som ble med båtene som "oppdaget den nye verden" på 1500 tallet. Dere oppgave var å fange mus og rotter.

Rasen etablerte seg som den mest brukte jakthunden i Portugal. Avlsutvalget var i hovedsak basert på jakttegnegenskaper. Fremfor alt jagde man storvilt som for eksempel villsvin, og andre store dyr i flokker. I dag anvendes de i hovedsak til kaninjakt.

Standarden ble fastsatt så sent som i 1955 første gang, og har siden blitt revidert flere ganger. Den standard som nå gjelder, ble fastsatt av FCI i 2008 og oversatt til norsk i 2011. I 1955 fantes det ingen strihårsvarianter. De kom først langt senere gjennom et prosjekt på Lisbon Zoo hvor man bevisst avlet frem varianten gjennom innblanding av cairn terrier og yorkshireterrier. Dette kan merkes i dag da de små strihårede er mer heterogene i type og fremfor alt i pelskvalitet. Første standard for den lille strihårsvarianten ble i 1978.

I dag er rasen meget populær i Portugal, og den mest vanlige jakthunden. Til Norge kom podengo første gang i 2005 fra Sverige. Dette var en liten glatthårshannhund som ikke ble brukt i avl. Noe senere i 2005 kom det en liten glatthårstispe, også i fra Sverige, N UCH NORDV-06 NV 07 Faidros Leirosa. Denne tispene ble også satt i avl.

Overordnet mål for rasen

Bevare rasens bruksegenskaper. La stammen vokse i landet samtidig som vi vil minimere risiko for at enkelt dyr får en altfor stor innvirkning på rasen

Rasens populasjon

Det er mellom 300-400 individer (glatthår) i Norge pr 2017. Det er registrert 309 avkom født i Norge i 124 kull. Pr 2017 gir dette 2,49 valper i kullstørrelse (glatthårsvariant). Det er totalt innregistrert 349 individer av strihårsvarianten i Norge, gjennom tidene. På strihårsvarianten er det per 2017 registrert 98 hunder født i Norge. Fra 1999-2017 er dette fordelt på 22 kull registrert i NKK. Gjennomsnittlig kullstørrelse hos strihårsvarianten er dermed 3,33 valper i kullstørrelse.

Innavlsgrad

Rasepopulasjonen i Norge ang strihårsvarianten, så har de ligget over anbefalt indeks på 2,5%. Fra 2010 har indeks vært innenfor 2,5%. Rasepopulasjon på glatthårsvarianten har vært innenfor rammene siden 2008. I Norge har avlen en positiv utvikling, og man ønsker å følge denne fremover mht. genetisk variasjon.

Mål: Framtidig mål på totalpopulasjon er at innavlspopulasjonen ikke overskrider 2,5% regnet på 5 generasjoner

Strategi: Jobbe mot at man skal ha en så lav innavlsgrad som mulig og å følge NKKs retningslinjer

Matadoravl

Matadoravl bør unngås. NKK skriver at en hund ikke bør ha flere avkom enn tilsvarende 5% av registrerte hunder i en rasepopulasjon i en 5 års periode. Dette gjelder for både tisper og hanner. Populasjon pr i dag er tallmessig liten, dvs. at avlen i stor grad er avhengig av avlsmateriale i utlandet. Rasepopulasjonen bør inkludere populasjonen i de land det er størst samarbeid med. Vi er avhengige av innhenting av avlsmateriale fra andre land. Per 2016 er Portugal det landet det innhentes mest avlsmateriale fra.

Mål og strategi

Det er viktig å fortsatt innhente avlsmateriale fra andre land for å øke genmaterialet. Styrken her er at genpoolen blir større og man ser en god kvalitet på de fleste som importeres.

Svakheten er at man ofte kan se en høy innavlsprosent i utlandet og at enkelte importer tydelig mangler sosialisering i valpestadiet, slik at det er vanskelig å gjøre gode vurderinger av hundens mentale egenskaper rundt det sosiale.

Vi anbefaler at hanner er minst 12 måneder ved paringstidspunktet, og tisper minst 18 måneder

En tispe skal ikke ha mer enn 5 kull, en hannhund bør ikke ha mer enn 5 kull for å opprettholde rasens genetiske variasjon.

Bruke gjerne flere søsken/individer i et kull fremfor å bruke kun ett individ mye

Importere nye avlsdyr som beriker genpoolen

Gjøre nøye vurderinger innen man gjentar samme kombinasjon en gang til.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Podengo portuguese liten strihår og glatthår er stort sett en frisk og robust rase. I forbindelse med økt populasjon, har det i de siste år dukket noen fåtall tilfeller av ulike sykdommer og svakheter. Det har oppstått noen få tilfeller av øyelidelser (PRA). Det har forekommet et fåtall tilfeller av CLP, patella luksasjon, epilepsi, hudlidelser (atopi eller allergi) og IBD. Rasens populasjon må ansees som liten, og nøytralt statistisk materiell er svært mangelfullt vedrørende helse. Podencoklubben ønsker å gjennomføre en helseundersøkelse for alle sine raser, for å få et noe mer konkret materiale å forholde seg til, samt kartlegge rasenes helse. Undersøkelsen er planlagt utført i 2018, og klubben ønsker å legge til mer data om helse når undersøkelsen er gjennomført.

Mål og strategi

Man er i gang med en større helseundersøkelse for å kartlegge sykdomsforekomst av forskjellige sykdommer. Vi oppfordrer oppdrettere å foreta DNA-testing på de to typer PRA som har blitt påvist hos syke hunder og hos bærere, CRD4 PRA og PRCD PRA. Man oppfordrer også å patellasjekke avlshunder i henhold til NKKs retningslinjer for registrering av patellastatus.

Bruksegenskaper

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Podengo er opprinnelig en jakthund og i hjemlandet Portugal brukes den ofte til dette. Rasen jakter i flokker med flere størrelsesvarianter. Hetsjakt og bruk av "packhounds" er ikke tillatt i Norge, slik at rasen ikke vil kunne gå i sitt opprinnelige bruk her. Rasen har vist seg svært dyktig innenfor sporter som lure coursing og spor/blodspor/ettersøk. Disse brukshundene vil ikke totalt illustrere rasen i sitt opprinnelige bruk.

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

Evne til å jage i flokk og godt samarbeid med fører og flokkens øvrige hunder.

Mål og strategi

Det er et mål å bevare rasens opprinnelige egenskaper og å unngå at rasen blir en renavlet selskaphund

Strategi: Vi vil oppfordre og motivere nye eiere til aktiviteter der bruksegenskapene kan komme til nytte

Atferd og mentalitet

Atferd

Podengo er en livlig og glad hund med mye energi. Den er intelligent og selvstendig, og har en stor personlighet. Diskvalifiserende feil er når hunden er meget sky eller om den er aggressiv. En Podengo har raske reflekser og er meget oppmerksom på omgivelsene, de får med seg det meste som skjer rundt de. En podengo kan være vaksom og varsle når noen kommer innenfor deres grenser

Mål og strategi

Mål er å få frem trygge og sosiale hunder som skal vise seg som den glade og livlige hunden den er i de fleste situasjoner

Strategi vil være å unngå å bruke meget sky hunder i avl, likeledes de som er aggressive og/eller nervøse.

Eksteriør

Eksteriør

Podengo Portugese glatt- og strihåret har ståører og et hodeformat som en firkantet pyramide. Halen er formet som en sabel og kroppen er velproposjonert, velmusklet og sunt bygget. Rasen skal være svært livlig og intelligent. Den skal også være robust.

Podengo finnes i tre størrelser:

Liten: 20-30 cm. 4-6 kg.

Mellom: 40-54 cm. 16-20 kg.

Stor: 55-70 cm. 20-30 kg.

Podengo er en sunt bygget hund uten eksteriøre overdrivelser. Den er bygget for å kunne jakte en hel dag, og ta seg frem selv i utilgjengelig terreng.

Viktige særtrekk er hodet som har formen som en firkantet pyramide med divergerende linjer. Nesen skal være kortere enn skallen, og stoppen ikke alt for tydelig markert. Ørene skal være en forlengelse av hodets linjer og ørenes form og plassering er viktig for å få det rette uttrykket.

Nese, leppekanter og ørekanter, og kanter rundt øyne skal være godt pigmentert og fargen skal være mørkere enn pelsfargen.

Bevegelser skal være lette, raske og energiske.

Brystkassen skal rekke ned til albue, men ikke nedenfor disse. Brystkassen skal ikke være for bred, men ha god lengde.

Ideelt sett er det eneste som skal skille en strihår fra en glatthår pelsen, men når det gjelder den lille varianten er det langt dit. Innblandingen av andre raser kommer mer til uttrykk i den lille strihårede varianten.

Noe som er viktig å ha fokus på er størrelsen til den lille varianten. Det er relativt vanlig, spesielt på strihår med for store hunder, samt hunder i korrekt høyde som har for høy vekt. En podengo skal aldri være grov. Den lille podengo skal være robust og samtidig smidig. Det vektlegges at den fortsatt skal ha et godt kjønnspreg.

Overdrevne eksteriørtrekk

I Sverige er det de siste årene gått gjennom alle kritikker ved utstillinger, og det er ganske få avvikelser fra standarden som stikker seg ut.

De er en det svensk RAS-dokumentet listet opp i fallende rekkefølge:

Rører seg for bredt i front

For kort brystkasse

Behøver mer driv i steget

For vridde frembein

For kort neseparti

Noe lang lend

For kort steg bak

Andre saker som har kommet frem hos den lille varianten er:

For lavstilte hunder- brystkassen går nedenfor albuen, og avstand fra bakken er under 50 % av høyden.

For store hunder, spesielt hos den strihårede varianten.

Hunder som får et terrierliknende uttrykk hos den strihårede varianten.

Det er viktig å være oppmerksom om det dukker opp ofte påpekte feil under eksteriørbedømmelse.

Mål og strategi

Mål:

Å bevare podengoen som en sunn hund uten overdrivelser, slik som den er i dag.

Strategier:

Å invitere dommere og blivende dommere til rasens spesial, dessverre virker mange å ha liten kjennskap til rasen og dens standard.

At dommere skal sette seg inn i gjeldende standard

Oppsummering

Plan for videre arbeid i klubben

Innhente helseopplysninger for rasen og utarbeide forslag for videre avlskriterier. Fortsette arbeidet med RAS. Utarbeide retningslinjer vedrørende avl og helse